

Recull de Premsa

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

▶ 13 Julio, 2016

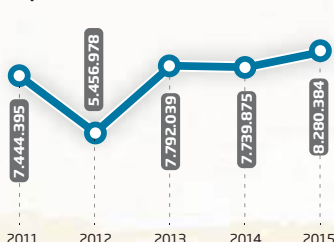
INDÚSTRIA MUSICAL

Evolució de la música en directe a Catalunya

Facturació del sector

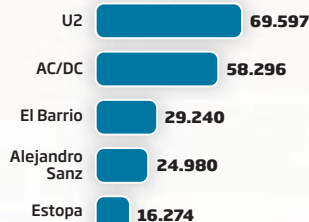

Espectadors

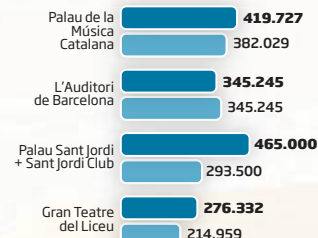
Artistes en directe amb més públic del 2015

Dades en espectadors

Espectadors i concerts als auditoris

■ 2015 ■ 2014

XAVI SERRA
BARCELONA

Fa un grapat d'anys que l'*Anuari de la música* alerta en els seus informes de la situació crítica que viu el sector. "Davallada", "caiguda lliure" i "patxada històrica" han sigut les conclusions habituals que es desprenen de les xifres d'aquests anys de crisi. Sense anar més lluny, l'any passat Lluís Gendrau, president del Grup Enderrock i director de l'*Anuari de la música*, parlava d'un "panorama devastador" que havia "tocat fons". Ahir, tanmateix, Gendrau va obrir una porta a l'esperança: "Després d'anys d'estancament, la indústria musical catalana ha entrat en una fase de recuperació i comencem a veure la llum".

L'optimisme de Gendrau es fonamenta en el 47,8% de catalans que, segons l'Enquesta de Participació Cultural de la Generalitat, afirmen haver assistit a algun concert en l'últim any, 14 punts per damunt del registre de l'any passat. L'eufòria es rebaixa si comparem la xifra amb les dades objectives, que mostren un repunt de públic de només un 7% -de 7,73 a 8,28 milions d'espectadors-. Potser és més significatiu l'augment d'un 10% de la facturació, que passa dels 61,42 als 67,56 milions d'euros. El "canvi de tendència" que assenyala Gendrau no convenç a tothom. "A mi aquest discurs em sona una mica al de Rajoy, amb per-

La música en viu repunta a remolc de les grans gires

El creixement dels festivals s'estanca i la indústria discogràfica marca un mínim històric de facturació

dó", va replicar a Gendrau el president de l'Acadèmia de la Música Catalana, Gerard Quintana. "Més enllà de les dades positives, els músics cada vegada estan pitjor. La gent està fent concerts per 30 euros i encara gràcies si et facturen".

La facturació no remunta

Una xifra de l'*Anuari* dona la raó a Quintana: si observem l'evolució de la música en viu en els últims cinc anys veiem que la xifra d'espectadors s'ha recuperat, però la de facturació encara està molt per sota dels 19,45 milions d'euros del 2011. És a dir, l'augment d'espectadors no es tradueix en una millora equivalent dels ingressos. "Això té a veu-

Retrocés
Les sales perden un 11,4% de públic i l'Apolo perd un 47% d'espectadors

re amb el descens dels caixets i l'augment dels concerts gratuïts -apunta Gendrau-. El sector està invertint en promoció i això repercuteix en els ingressos".

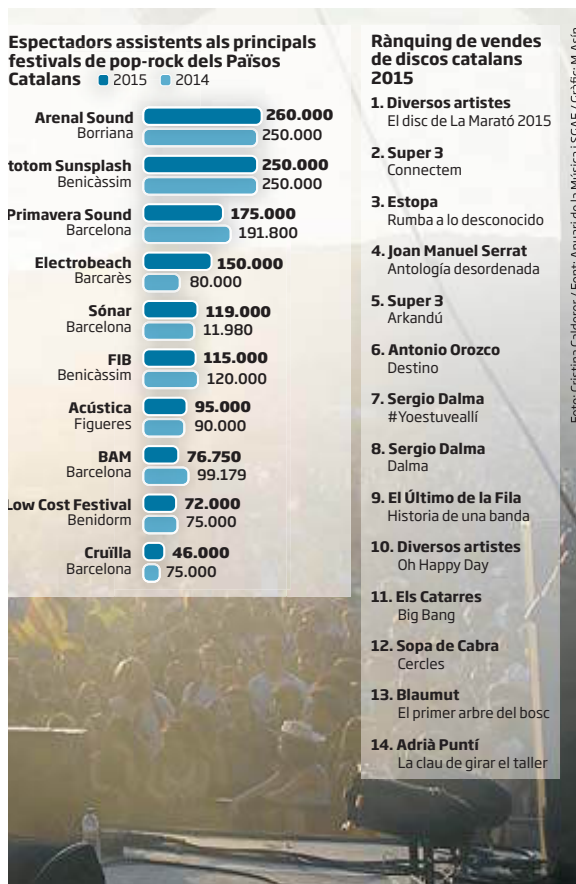
Pel que fa als festivals de pop-rock, l'*Anuari de la música* confirma l'estancament que ja apuntava l'informe de l'any passat. El públic es manté en 1,4 milions d'espectadors i l'anunci de la desaparició de cites com el PopArb i el Palmfest es compensava amb l'aparició del Suite, el Beach Festival o el Hard Rock Rising. Les sales de concerts, en canvi, continuen perdent espectadors: l'assistència va caure el 2015 un 11,4%, un descens acusat sobretot a Barcelona (-13%), on l'Apolo ha per-

dut un 47,3% del públic. Aquesta sala, que el 2013 era líder amb 315.202 espectadors, ara és tercera (per darrere de Razzmatazz i Luz de Gas) i en suma només 92.569.

U2 al rescat

Si els festivals no creixen i les sales de concerts cauen, ¿d'on surt el nou públic de la música en viu? Gendrau apunta als circuits musicals i els concerts de festa major, però potser la resposta cal buscar-la més en els grans auditoris, on els espectadors han crescut un 17,6% a remolc del retorn de les grans gires. El Palau Sant Jordi i la seva sala annexa, el Sant Jordi Club, han guanyat en només un any 172.000 espectadors, cosa que representa gairebé una tercera part del mig milió d'espectadors nous de la música en viu. Els quatre concerts d'U2 al Sant Jordi i les gires d'artistes populars com AC/DC o Alejandro Sanz marquen la diferència. El repunt s'explica perquè els promotors han assumit la pujada del 21% de l'IVA que feia l'estat espanyol poc competitiu per als artistes internacionals. Així i l'augment dels concerts gratuïts constitueix el gruix del creixement de la música en viu.

En la indústria discogràfica, tanmateix, la situació continua sent desoladora. La facturació cau el 2015 un 15,6% i marca un nou mínim històric de 8,6 milions d'euros, dels quals un 67,6% pertanyen al mercat físic i un 32,4% al digital. Marçal Lladó, en representació de l'Associ-

El marc legal dels festivals, blindat per la nova llei d'espectacles

Una imatge des de l'escenari del públic de l'última edició del Canet Rock.

CRISTINA CALDERER

El primer dels 12 reptes de la música que marca l'*Anuari* per al Pla Integral de la Música que s'està treballant demana "abordar el marc legal dels festivals". Després que la celebració del Nowa Reggae i d'El Tingladu perillessin arran de la demanda d'uns veïns molestos pel soroll, el director de l'IEC Xavier Diaz va garantir ahir que els festivals no han de patir. La nova llei d'espectacles públics i activitats recreatives que s'està tramitant al Parlament inclourà una excepció en les clàusules per protegir la celebració dels festivals musicals.

ació de Productors i Editors Fonogràfics (Apecat), hi aportava una nota d'optimisme: "La indústria té assumida la tendència i s'està adaptant. El gran problema és el desajust entre el consum de música en portals com Spotify o YouTube i el preu que se'ns paga als productors per l'ús". Per a Quintana, és hora fins i tot de repensar el sentit del disc com a format. "Cal publicar discos? Ens els demana la premsa per entrevistar-nos i els festivals per contractar-nos, però el públic no. Potser hem de repensar si són necessaris".

► 13 Julio, 2016

Un informe policial de 500 pàgines confirma l'«Operació Catalunya»

► L'Executiu català afirma que «no es quedarà de braços plegats» per intentar «arribar allà on pugui»

BARCELONA | AGÈNCIES/DDG

■ Un informe policial de 500 pàgines demostra que hi va haver una «Operació Catalunya» per desacreditar els polítics partidaris de la independència de Catalunya durant a passada legislatura, segons va publicar ahir *El Periodico*. En concret, assenyala que aquesta era una de les competències que va assumir el comissari José Villarejo, qui de fet ja ho va deixar entreveure la setmana passada davant del jutge en una peça derivada del «cas Nicolai» que investiga les gravacions il·legals d'una conversa sobre el petit Nicolàs al despatx entre l'excap d'Afers Interns de la Policia, Marcelino Martín Blas, i agents del CNI.

El rotatiu també explica com en

aquesta peça separada i en la que afecta globalment Francisco Nicolàs es va trobar una nota amb el nom de Villarejo i el seu advocat i soci, Rafel Redondo, que és l'advocat que va acompanyar l'exnòvia de Jordi Pujol Ferrussola, Maria Victòria Álvarez, a declarar davant de la policia. Redondo també hauria acompanyat Javier De la Rosa a declarar davant el Jutjat d'Instrucció número 43 de Madrid pel mateix cas, coincidint amb una conversa entre l'empresari i el comissari Villarejo sobre la possibilitat de portar l'assumpte a l'Audiència Nacional.

En l'informe, també es fa constatar com el jove Francisco Nicolàs, que va assegurar treballar pel CNI, va contactar amb la família Pujol per oferir-los ajuda en els processos judicials oberts a canvi d'informació que pogués perjudicar ERC i com Oriol Pujol li hauria parlat sobre el germà del president d'ERC i actual vicepresident del Govern, Oriol Junqueras; o com en

una altra gravació De la Rosa apuntava que estava «col·laborant» en un informe policial sobre la família Pujol.

Villarejo hauria impulsat l'«Operació Catalunya» junt amb l'excap d'Afers Interns de la Policial, Marcelino Martín Blas, el 2012, coincidint amb períodes electorals, tot i que ambdós van trencar la seva relació de col·laboració i van acabar enfrontats fins que aquest darrer va acabar cessat el 2015.

D'altra banda, durant aquest període la Fiscalia va rebre tres intents per desacreditar polítics catalans, que van acabar arxivats. ERC aquest sentit, Martín Blas i el comissari José Luis Olivera haurien provat de convèncer als fiscals anticorrupció que demanessin al jutge la reobertura del «cas Palau» i es registrés la seu de CiU.

També, els van fer arribar un informe sobre l'exconseller d'Empresa i Ocupació, Felip Puig, i el seu germà, i la suposada existència d'uns comptes a Suïssa de l'exal-

calde de Barcelona, Xavier Trias, que posteriorment es va demostrar que no existien.

Precisament, va ser en alguns d'aquests casos quan el ministre d'Interior, Jorge Fernández Díaz, en les converses amb Daniel de Alfonso, es va referir a la possibilitat que la Fiscalia podria donar forma a aquestes acusacions, tot i que segons el mateix rotatiu, fonts jurídiques van negar haver-hi col·laborat.

La reacció de la Generalitat

La consellera de Presidència i portaveu del Govern, Neus Munté, va alertar que l'executiu català no es quedarà «amb els braços plegats» i arribarà «fins on pugui» davant el que va denominar com a «Operació anti-Catalunya» de «persecució, persecució implacable» del moviment independentista.

Per a Munté, «es va demostrant gravació rere gravació, informe rere informe, que tot formava part efectivament d'una operació d'assetjament, enderroc, persecució i de desprestigi del moviment independentista». La consellera va expressar que el Govern no es «quedarà amb els braços plegats» i que desitja «arribar fins on puguem» en aquest assumpte.

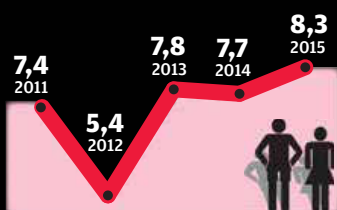
► 13 Julio, 2016

El sector de la música a Catalunya

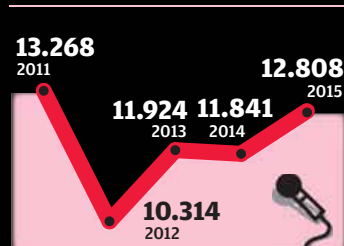
FONT: GRUP ENDERROCK / ARC - ASSOCIACIÓ DE REPRESENTANTS I MÀNAGERS DE CATALUNYA
 GRÀFIC: EVA HDEZ. EL PUNT AVUI

Espectadors

En milions de persones

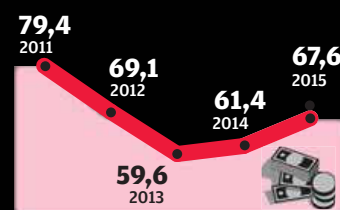

Concerts i espectacles

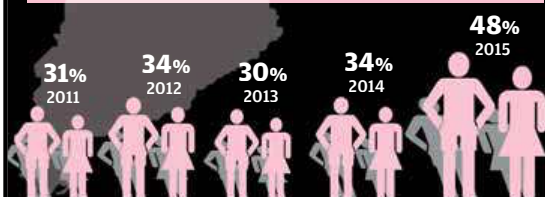

Facturació

En milions d'euros

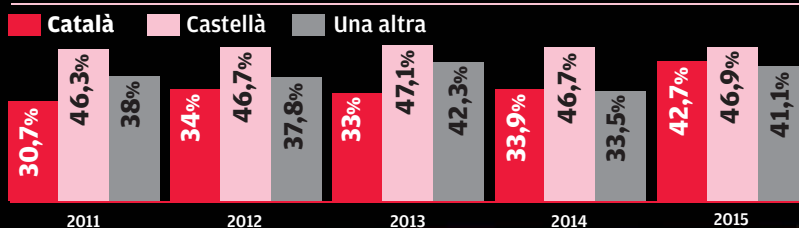

Catalans que van assistir a algun concert

13,8% catalans van assistir a algun festival l'any 2015

Llengua del darrer concert al qual van assistir

Més concerts, menys fe

L'Anuari de la música 2015' revela que hi ha més espectadors que el 2011 però cau un 3% el nombre de festivals en un any. La facturació del sector ha augmentat

Bernat Salvà
 BARCELONA

"El públic prefereix els concerts als festivals. El percentatge de catalans que van anar a algun concert el 2015 és d'un 47,8%, 14 punts més que el 2014. En canvi, els que han anat a festivals ha baixat 3 punts, fins al 13,8%." Lluís Gendrau, director del grup Enderrock, destacava ahir primer de tot aquesta xifra en la presentació de l'*Anuari de la música 2015*, davant de periodistes i representants de les principals associacions i entitats del sector. "Després d'anys de crisi, la indústria es recupera, es

comença a veure la llum al final del túnel; tot i això, la crisi ha canviat la indústria", hi va afegir Gendrau. L'*Anuari de la música 2015* ha estat elaborat pel Grup Enderrock i l'Associació de Representants, Promotors i Mánagers de Catalunya (ARC).

L'optimisme de Gendrau va ser qüestionat o matisat per alguns representants del sector presents ahir. Però, tot i que són unes xifres interpretatbles, és evident que la majoria d'indicadors apunten cap amunt. Ho fa, per exemple, el nombre d'espectadors de concerts, que el 2015 va pujar fins a 8,28 milions (un 7% més que el 2014) i fins i tot supera el

nombre d'espectadors del 2011 (7,44 milions). Puja també la facturació dels concerts (67,56 milions, un 10% més que el 2014), tot i que ha baixat respecte al 2011 (79,45 milions). Respecte al 2014, també ha pujat un 8,2% el nombre de concerts i espectacles (12.808) i un 10,7% el d'empleats fixos (238).

Més música en català

Una altra dada per a l'optimisme: la bona salut creativa de la música en català ha anat acompanyada d'un augment del públic dels concerts en aquesta llengua. Segons una enquesta del Departament de Cultura recollida en l'anuari, un 42,7% d'especta-

dors han vist actuar algun artista en català en l'últim concert al qual van anar (incloent festivals i concerts en diferents llengües). "Comparat amb fa

"Es comença a veure la llum al final del túnel", afirma Lluís Gendrau, del grup Enderrock

sis anys, pràcticament s'ha doblat", destaca Gendrau. La xifra del 2015 su-

pera en gairebé 20 punts la del 2010 (23%), i el català passa davant l'anglès i altres llengües (41,1%) i s'acosta al castellà (46,9%). Pel que fa a gèneres, el pop-rock continua sent hegemònic (66,7%), i es detecta una important pujada del jazz i el blues, fins al 22,9%.

En l'apartat d'ingressos, l'anuari també detecta una pujada d'un 7,5% en drets d'autor (43,44 milions a Catalunya el 2015). Els artistes que han generat més ingressos en aquest concepte són U2, AC/DC, Alejandro Sanz i Estopa. Els concerts de figures internacionals al Sant Jordi i l'Estadí Olímpic expliquen en

part la pujada en espectadors. Els festivals que han generat més drets d'autor són Sónar, Primavera Sound, Mil·lenni, Jardins de Cap Roig i Peralada.

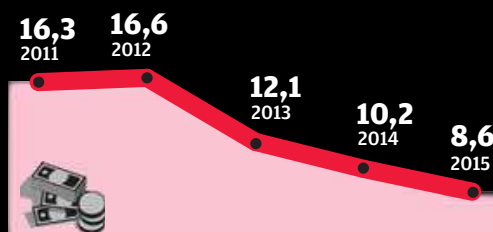
Les sales pateixen

No totes les xifres són positives. Les sales amb programació estable van registrar una pèrdua d'un 11,4% d'espectadors, tot i que van oferir un 12,3% més de concerts. En canvi, els grans equipaments públics (Liceu, Palau de la Música, L'Auditori...) han pujat un 17,6% en públic, i els principals circuits musicals, com la Xarxa Municipal i *Girando por Salas*, han tingut un 12% més d'espectadors. ■

► 13 Julio, 2016

Facturació de les discogràfiques

En milions d'euros

43,4 milions d'euros en ingressos de dret d'autor l'any 2015 . **+7,5%** respecte a l'any 2014

estivals

Menys discos i més precarietat

Les dades més negatives de l'*Anuari de la música* tornen a ser les de les discogràfiques: l'any 2006 facturaven 30 milions d'euros, i el 2015 han caigut a un mínim històric de 8,6 milions. El disc físic encara s'emporta un 67,6% de la facturació (un 3,4% menys que el 2014), mentre que les vendes digitals suposen el 32,4% restant. Estopa, Serrat, Orozco, Dalma, El Último de la Fila, Els Catarres, Sopa de Cabra i Blauut destaquen entre els més venuts.

Diversos representants del sector també van qüestionar o matisar l'afirmació de Lluís Gendrau que ja estan sortint del túnel. Jordi Gratacòs, president d'ARC –elaborador de l'anuari amb Enderrock– reconeix que “les da-

des són interpretables”, i que no hi ha cap dubte que la música és un reflex de la societat: “Els rics són més rics i els pobres, més pobres. Desapareix la classe mitjana i es treballa amb molta precarietat.” Gerard Quintana, president de l'Acadèmia Catalana de la Música, va dir que “l'esforç el fa la gent de baix”, i va denunciar que “hi ha gent que va a tocar per 30 euros, si és que pot facturar”. Josep Reig, president de l'associació de músics Musicat, assegura que “cada vegada hi ha menys músics que es poden guanyar la vida amb la música”. En aquest sentit, considera “urgentíssim” el pla integral de la música que prepara el sector amb el Departament de Cultura de la Generalitat.

► 13 Julio, 2016

Patricia Soley-Beltran

La nostra Carmen

D'una persona gallarda i desperta, la meua àvia en deia flamenca. Quan a finals de l'estiu passat vaig començar un curs de ball flamenc al Centre Cívic de la Barceloneta, jo de flamenca res. El primer dia, la mestra –que es diu Beatriz del Pozo, és pianista formada a l'Acadèmia Granados-Marshall i sembla una model de Julio Romero de Torres en moviment– va dir amb serietat i parsimònia: “El flamenco es una danza de riesgo; en el flamenco hay peligro y muerte”. Així vaig saber que allà jo hi tenia alguna cosa de debò. Ens va situar: som entre l'antic Somorrostro, on va néixer Carmen Amaya, la gran bailaora gitana, i la seva font; farem compàs de soleà. Jo, ni diners per comprar-me sabates. La mestra me'n va deixar un parell i una amiga, la faldilla; a ambdues els prestava llibres.

Abans de l'estiu, vaig conèixer Ferran Mascarell, delegat de la Generalitat a Madrid, a La Fragua de Vulcano, una tasca madrilenya. Quan em va preguntar d'on era, vaig respondre orgullosa: flamenca catalana. Sóc nòmada, vulnerable i transgressora, visc fronterera en carros d'alta tecnologia, mai no sé si tindrè cap sou (treball en cultura) i a les penes, taloneig. L'endemà, a l'escola de flamenc Amor de Dios, una senyora em va preguntar: “¿Tú de dónde eres?”. De Barcelona, dic. “Ah, entonces como yo. ¿Tú has visto *Los Tarantos*?”. Sí, esclar, la inoblidable pel·lícula de Francesc Rovira-Beleta amb Carmen i Antonio Gades ballant de nit a la Rambla. “Pues yo soy la Morita, la sobrina de Carmen, salgo en la película”. Tenim coneixences en comú, però havien perdut el contacte. Són la Sunchi Echegaray Fontcuberta, amiga de Carmen i segona esposa del seu vidu, i Mimo Agüero, la seva filla. Plegades

Quan Ferran Mascarell em preguntà d'on era, vaig respondre orgullosa: flamenca catalana

han fet realitat a Montjuïc un somni de Carmen: tenir un tablao. Ara em sento en una xarxa de flama viva que m'és molt propera. És la força autèntica i neta de la qual Nietzsche, gran admirador de Merimée, parlava. És vida, màgia i supervivència.

Quan jo era petita i passàvem per Begur, el meu pare sempre assenyala-va una masia amb una torre solitària i deia: aquesta era la casa de Carmen Amaya. A l'Empordà, la Sunchi m'ha ensenyat a lligar-me bé les betes de les meves espadenyes catalanes. Al Tablao de Carmen del Poble Espanyol, Amaya i la seva família portada de *La Vanguardia* del 24 de juny del 1930, fotos amb Marlon Brando (un altre *fera*), Carmen al Palau de la Música Catalana, inaugurant la font que va fer obrir ella. Gent d'arreu del món aclama la magnífica actuació. Comento el complex mestissatge musical amb uns joves mexicans jueus molt impressionats. Carmen Amaya deia que la mar l'havia ensenyat a ballar. Avui, davant l'horitzó obert de la Mediterrània, sota un sol fulgurant, jo tinc ganes de cridar i d'escriure d'aquesta flama que no crema i que és meua, meua!●

MEMÒRIA I HISTÒRIA

A l'acte institucional del 18 de juliol en autobús

REDACCIÓ | MANRESA

■ L'Associació Memòria i Història de Manresa organitza un autocar per assistir, el 18 de juliol a 2/4 de 8 del vespre al Palau de la Música Catalana, a l'acte institucional amb motiu dels 80 anys del cop d'estat contra la República que va donar lloc a la guerra civil. L'autocar sortirà de l'estació d'autobusos de Manresa a les 5 de la tarda, i el Memorial Democràtic n'assumeix el cost. Més informació al telèfon 619 025 135 o bé al correu memoria@memoria.cat.

▶ 12 Julio, 2016

Actuació de la Polifònica de Puig-reig i la Jove Orquestra Nacional de Catalunya aquest dissabte a Girona ■ PREMSA JONC

La Polifònica i la JONC interpreten la novena de Beethoven a Puig-reig

■ L'actuació és avui dimarts, a les nou del vespre, al pavelló d'esports ■ El concert serà un homenatge pòstum al director de la coral Ramon Noguera

Anna Costa
PUIG-REIG

Gairebé 75 cantaires i excantaires de la Polifònica de Puig-reig i uns 70 músics de la Jove Orquestra Nacional de Catalunya (JONC) actuen avui, dimarts 12 de juliol, al pavelló d'esports de Puig-reig. El concert serà un homenatge pòstum a Ramon Noguera, director i creador de la Polifònica, que va

morir el 25 de febrer passat amb 78 anys. Noguera va dirigir la Polifònica del 1969 al 2015, i aquest curs n'ha assumit la batuta el seu estret col·laborador, el pianista Josep Maria Conangla.

Sota la direcció de Pablo González, el concert es farà a les nou del vespre al pavelló de Puig-reig. La JONC serà la primera vegada que afronta la *Novena simfonia* de Beetho-

ven, mentre que la Polifònica ja l'ha interpretat diverses vegades, però sí que serà la primera a Puig-reig, segons ha comentat en una entrevista la seva presidenta, Maria Rosa Riera. Ara, ho fan conjuntament amb la JONC, i de fet va ser idea de Noguera, ha explicat Riera, que està convençuda que el concert de Puig-reig "serà molt emocionant". De fet, d'aquest concert, se n'han

programat tres actuacions més que ja s'han fet "amb èxit" durant els darrers dies: dissabte a Girona, diumenge a Vic i ahir, dilluns, al Palau de la Música de Barcelona.

A banda de la *Novena simfonia* de Beethoven, el programa de l'actuació el completen l'*adagio* de la *Desena simfonia* de Mahler, i *La marxa dels homes armats* de *La flauta màgica*, de Mozart. Els solistes

dels concert d'avui a Puig-reig són la soprano Maria Pujades, la mezzosoprano Tànit Bono, el tenor Joan Francesc Folqué i el baríton Carles Pachón.

Les entrades anticipades es poden comprar per internet a Tincticket.com o bé a l'establiment Fotografia Iglesias, de Puig-reig, per 12 euros. Just abans de l'actuació se'n vendran a taquilla si encara hi ha cadires buides, a 15 euros. Els organitzadors esperen omplir el pavelló de Puig-reig per gaudir d'un concert "de gran

La xifra

145

persones, entre cantaires, excantaires i músics, actuaran avui al pavelló poliesportiu de Puig-reig

qualitat musical", que tancarà la petita gira que han fet la JONC i la Polifònica. S'hi esperen unes 700 persones.

Altres actes de la coral

A banda del concert amb la JONC, la Polifònica prepara altres activitats per als pròxims mesos. Com cada any, a principis de setembre se celebrarà a Puig-reig el Festival Internacional de Cant Coral. I d'altra banda, el 30 d'octubre es commemora el 60è aniversari de la Colla Jovenut Sardanista, que va ser l'embrió de la Polifònica. Conjuntament ho celebraran el diumenge 30 i també serà un homenatge al desaparegut Ramon Noguera. Al matí hi haurà audició de sardanes i exhibició de colles sardanistes, i a la tarda, concert amb La Principal de la Bisbal i la Polifònica de Puig-reig. ■

► 10 Julio, 2016

Joan Baez: “Sería estúpido que ganara Trump, a él sólo le importan los blancos”

“Con su presidencia avanzaríamos en torturas y arrestos masivos”, afirma la artista

Efe

BARCELONA

Una de las grandes figuras de la canción protesta estadounidense, Joan Baez, que actuará hoy en el Festival de Pedralbes, opina que sería “estúpido” elegir al candidato republicano Donald Trump como presidente de EEUU porque “sólo le importan los hombres blancos”.

Joan Baez (Nueva York, 1941), conocida por su vinculación con el activismo contra la guerra del Vietnam, la guerra de Iraq y a favor de los derechos civiles, ha organizado una gira por Europa y Estados Unidos para conmemorar su 75 aniversario y sus 50 años de fructífera carrera musical, que le ha llevado a publicar más de 30 álbumes.

En el escenario al aire libre de los Jardines de Pedralbes de Barcelona, Joan Baez tiene previsto ofrecer al público algunos de los temas más representativos de un cancionero formado en sus más de cinco décadas de carrera.

Con las elecciones presidenciales de EEUU a la vuelta de la esquina, Baez, hija del científico mexicano Albert Baez, ha opinado que, si ganara el candidato republicano, “estaríamos un paso por delante de la tortura y de los

arrestos masivos”, y ha augurado que habría problemas fronterizos.

“Es realmente serio y creo que Bernie Sanders hubiese sido una muy buena oportunidad para conseguir batirlo, porque saca lo mejor de la gente y Trump saca lo peor”, ha aseverado la cantante, que ha presentado públicamente su apoyo al candidato demócrata.

Baez ha lamentado que el socialista haya quedado fuera de la candidatura demócrata, hecho que ha relacionado con su falta de apoyo en los medios y con la influencia de Hillary Clinton.

“La prensa pertenece a la derecha, pero Hillary Clinton y su marido son dueños de muchos medios también. Como dice la expresión, tienen la prensa en el bolsillo”, ha opinado la compositora, que interpretó *Viatge a Ítaca* con el cantautor Lluís Llach el año pasado en el Palau de la Música Catalana en Barcelona.

Una de las canciones más populares de Baez, *We shall overcome* (Venceremos), se convirtió en un himno del movimiento por los derechos civiles en Estados Unidos, cuyas estrofas derivan de una canción gospel compuesta por el reverendo Charles Tindley.

TV3-Notícies 3/24

12-7-2016

Reportatge del concert de la **JONC** (Jove Orquestra Nacional de Catalunya), amb la Coral Polifònica de Puig-reig i dirigida per Pablo González, amb obres de Mahler, Mozart i la *Novena Simfonia* de Beethoven. La peça inclou declaracions de Pablo González i de tres músics. **Cicle Estiu al Palau**, 11 de juliol de 2016.

Enllaç:

<http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/noticies-324/la-jonc-satreveix-amb-la-novena-de-beethoven/video/5611276/>

The screenshot shows a web browser window displaying the TV3 website. The address bar shows the URL: <http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/noticies-324/la-jonc-satreveix-amb-la-novena-de-beethoven/video/5611276/>. The website header includes navigation links for Fitxer, Edició, Visualització, Preferits, Eines, and Ajuda. Below this is a menu with categories like TELEVISIÓ, RÀDIO, CATALUNYA RÀDIO, NOTÍCIES, ESPORTS, CULTURA, EL TEMPS, DIRECTES, and A LA CARTA. A search bar is also present.

The main content area features a large video player showing a concert. Below the video player, the text reads: "NOTÍCIES 3/24", "La JONC s'atreveix amb la novena de Beethoven", and "12/07/2016". There are social media sharing icons for Facebook, Twitter, Email, Google+, LinkedIn, and a plus sign. Below this, it says "AQUEST CLIP ÉS DE:" followed by a small video thumbnail and the text "Canal 3/24 - 12/07/2016".

On the right side of the page, there is a sidebar with a "BUSCA VÍDEOS:" section and a "Cerca un vídeo" search bar. Below this, there is a "NOWA REGGAE" section with a poster for a concert on 15 and 16 de juliol, featuring artists like KEITH & TEX, MAX ROMEO, BITTY MCLEAN, ETANA, and DR. CALYPSO. Further down, there is an "AVUI DESTAQUEM" section with a list of programs: "COSINS GERMANS", "Cicle solar", "TELENOTÍCIES VESPRE", "Telenotícies vespre - 12/07/2016", and "SENSE FICCIÓ", "Ciutat salvatge". At the bottom of the sidebar, there is an "AHIR" section with a list of programs: "3", "24", "3", "3", "3", and "3".

The Windows taskbar at the bottom shows the system clock as 09:17 on 13/07/2016.

Temporada de la Orquesta de Extremadura

ÁNGELES DE LOS ÁNGELES

Palacio de Congresos. 9-VI-2016. Ángeles Blancas, soprano. Orquesta de Extremadura. Director: Manuel Hernández Silva. Obras de Wagner y Shostakovich

BADAJOZ Emocionó y convenció hasta el infinito y más Ángeles Blancas con los wagnerianos *Wesendonck-Lieder*, que ella entiende desde su vocalidad ancha pero aún *belcantista* y esa expresión tan suya de cantante de fuste, de diva de la voz y de la escena. Siendo tan diferente desde tantos ángulos, la expresión pura y el modo de cantar puro y radiante de Ángeles Blancas, con ese modo de decir que surge de lo más hondo del alma, con esa proyección alzada que mira al cielo con los ojos bien abiertos, recuerda, recupera y reivindica el arte eterno de Victoria de los Ángeles. Ya desde los primeros compases

del primero de los cinco *Lieder* que integran el tristanesco ciclo *-Der Engel* (El ángel)– se sintió con fuerza este paralelismo inesperado entre ambas Ángeles. En un momento vocal excepcional, de lozana madurez y con una voz que se encamina con precisa inteligencia hacia ámbitos más dramáticos – impactante fue su no lejano debut en el Festival de Mérida con la *Salome* straussiana–, Ángeles Blancas desgranó cada uno de los *Lieder* con sutilezas *belcantistas* – pianísimos de bellezas extremas, llevados al límite– y un consistente fondo expresivo que remite a la mejor tradición. Como Victoria, cada sílaba, cada palabra, cada

frase, cobraba relieve, sentido y entidad sonora. Un largo silencio sucedió al prodigio final, con un *Träume*, que sí, fue un verdadero sueño.

Contó Ángeles Blancas para esta primera incursión en el exigente ciclo wagneriano con la complicidad coprotagonista de tres elementos imprescindibles: un público silencioso y receptivo, una Orquesta de Extremadura crecida en número y calidad, y un maestro tan competente y riguroso como el venezolano Manuel Hernández Silva, que concilia su musicalísima raíz caribeña con la sólida y larga formación vienesa. La Orquesta de Extremadura, que de la mano de su titular, Álvaro Albiach,

y de su nuevo gerente, el músico Esteban Morales, quizá atraviese el momento más pletórico de su azarosa existencia, hizo gala de sus mejores y no pocas virtudes en una monumental *Décima* de Shostakovich cargada de calidades instrumentales –fagot, concertino, trompa solista, flautín, la cuerda en general...– y empaque sinfónico. Hernández Silva, titular de la Filarmónica de Málaga y sin duda uno de los maestros más competentes afincados en España, coronó una versión rotunda y de secos acentos, de contrastes extremos, cargada de razones y sentido dramático.

Justo Romero

Temporada de Palau 100. Grandes voces

KAUFMANN, POR FIN, EN EL PALAU

Barcelona. Palau de la Música. 9-VI-2016. Jonas Kaufmann, tenor. Helmut Deutsch, piano. Lieder de Mahler, Britten y Richard Strauss.

Desde octubre de 2014, cuando tuvo que cancelar su concierto por enfermedad, Janos Kaufmann era esperado en el Palau con tanto deseo como perseverancia. Kaufmann ofreció un programa distinto al previsto en primer lugar: en lugar de Schumann, Wagner y Liszt, los *Lieder eines fahrenden Gesellen*, de Mahler, dos conjuntos de lieder de Richard Strauss y los *Seven Sonnets of Michelangelo* de Britten, un programa, pues, realmente interesante y que brindaba al tenor la ocasión de poner en juego posibilidades muy amplias y diversas, tanto desde el punto de vista vocal como desde el conceptual o interpretativo. Arriesgó Kaufmann empezando con las *Canciones de un camarada errante* de Mahler, en momentos de cuya interpretación parecía tener dificultades

en colocar bien la voz, quizá por eso no estuvo perfectamente resuelto el recurso a la *mezza voce* y al falsete, como pasó, por ejemplo, en la versión del lied *Ich hab' ein Glühend Messer*, por otra parte interpretado con una concentrada emoción admirable. La voz ya se había afianzado sin duda cuando Kaufmann pasó a continuación al muy diverso mundo del *Lied* del siglo XX, emblemáticamente representado por los *Siete sonetos de Michelangelo* de Britten. Son unas canciones de gran dificultad interpretativa, brillantes, que cautivan al oyente como sin duda cautivaron al tenor para el que estuvieron compuestas, Peter Pears, el compañero de toda una vida de Britten. Por dicción, saber interpretativo y por poner en juego todos los registros de su voz Kaufmann convenció y cautivó con estos

Lorenzo Di Nozzi

hermosos sonetos, con tanta profunda empatía musicados por Britten. Pero lo mejor del recital fue el Strauss de la segunda parte, los nueve *Lieder* de las *Letzte Blätter*, op. 10 y cinco más entresacados de otras series o publicados aisladamente. Kaufmann parece hecho para interpretar la música de Strauss, para verter todos los matices, desde el lujo sonoro hasta el inti-

mismo susurrado, para graduar el volumen de su voz, desde los agudos brillantes y seguros hasta los graves. También en Strauss llegó a los máximos aciertos interpretativos el pianista Helmut Deutsch. Quizá consciente de cuán y cómo era esperado, Kaufmann estuvo extraordinariamente generoso y simpático en las propinas: más *Lieder* de Strauss (con un *Morgen* sublime), una arrebatada página de Lehár (*Dein ist mein ganzes Herz*, de la ópera *El país de las sonrisas*) y, finalmente, colocando con un punto de comicidad una *tablett* en el atril donde antes estaban las partituras de venerable papel, *Las locas por amor* de Turina, con lo que el público pasó de entusiasmado a enloquecido, y muy justificadamente.

José Luis Vidal

Temporada de Palau 100

SOBRE LO SUBLIME

16-VI-2016

Barcelona. Palau de la Música. 16-V-2016. Katherine Watson, Tim Mead, Reinoud van Mechelen, André Morsch. Les Arts Florissants. **Director: William Christie.** Bach, *Misa en si menor*.

Si el anónimo autor del tratadito griego *Sobre lo sublime*, atravesando el túnel del tiempo, hubiera escuchado esta interpretación de la *Misa en si menor* de Bach, hubiera colocado la obra entre los ejemplos de lo sublime, como hace uno de los más solventes editores de esa partitura, Fritz Volbach, quien, no encontrando en el lenguaje frío del análisis musical medio suficiente de encarecerla, se lanza a un comprensible tono poético: “La *Misa en si menor* de Bach se eleva como una enorme y primitiva montaña rocosa. Su cima se pierde en las nubes, en una infinitud azul iluminada por el sol; solitaria y sublime, es inaccesible para cualquier otra música”. Quizá por eso William Christie —y en eso nos recuerda al gran Casals, retrasando siempre el

momento de grabar las *Suites* para violoncelo de Bach— ha esperado tanto, según confesaba en una reciente entrevista, antes de interpretarla. Y cabe decir que si la partitura es sublime, Christie se revela como el demiurgo escogido para comprenderla y comunicarla: tan alta, tan sobrecogedora, tan pura fue la versión que dio al frente de *Les Arts Florissants*, el conjunto de cantantes e instrumentistas dedicados a la música barroca que el mismo Christie fundó. Desde el principio mismo, después de la masiva y breve entrada del coro, el dibujo instrumental —cuerdas, flautas traveseras, oboes d’amore y continuo— de la fuga inicial dejó claras las cualidades de la orquesta: transparencia, pureza, ductilidad, plena y muy variada adecuación estilística y, sobre todo, una comunión

con el gesto, sutil o vivamente expresivo, de Christie, maestro al clave. En seguida el coro atacando la fuga escalonadamente mostró que sus cualidades rayaban a la altura de la orquesta y que la complejidad contrapuntística —sopranos a dos, contraltos, tenores, bajos— era resuelta por los cantantes con una limpieza y claridad que evidenciaban la compleja armonía de la escritura, pero con una dicción y resolución que daban también cumplida cuenta del desarrollo melódico de la obra. Las arias para solistas vocales fueron confiadas, como es habitual en el caso de Christie y sus conjuntos, a cantantes que se separaban del coro para interpretarlas y que se unían al mismo en seguida. Con esto se ganaba en cohesión y unidad de estilo: la fobia al divismo individual es caracte-

rística bien fundada —aunque a veces derive en tic— de los conjuntos de música antigua. Las voces solistas, pues, estuvieron siempre correctas y, entre ellas, cabe destacar a la soprano Watson y al contratenor Mead, solos o en dueto. Dos momentos mágicos, entre otros muchos, de la interpretación: la pausa dramática que hace Christie entre la dulce cantinela del coro *Et incarnatus est* y el canto apoyado casi ominosamente sobre los acentos de palabra del *Crucifixus etiam*, y otra mínima suspensión del tiempo y la luminosa irrupción del *Et resurrexit*; uno más, la interpretación por parte del contratenor del aria sobre el *Agnus Dei*. Ambos sobrecogieron al público por su honda, pura y transparente emoción.

José Luis Vidal

Temporada de la OBC

CLARK RUNDELL, OFICIO E INSPIRACIÓN

Barcelona. Auditori. 29-V-2016. William Dazeley, Bernat Rosés. Coro Madrigal, Lieder Càmera, Cor de Teatre, Coro Infantil Amics de la Unió. Orquesta Sinfónica de Barcelona y Nacional de Cataluña. **Director: Clark Rundell.** Bernstein, *Misa*.

El estreno de la *Misa* de Leonard Bernstein era una apuesta personal de Kazushi Ono para clausurar la temporada de la Orquesta Sinfónica de Barcelona y Nacional de Cataluña. (OBC), pero tres días antes del evento una súbita indisposición le obligó a suspender el ensayo y guardar reposo. No era fácil encontrar un sustituto con tan poco margen capaz de sacar adelante una partitura tan compleja, con 280 instrumentistas y cantantes en el escenario, pero Clark Rundell aceptó el reto y salvó el estreno con un trabajo formidable. Acertó Rundell en el pulso narrativo, fundamental en una obra de híbrida iden-

tidad que combina géneros como el jazz y rock con la música clásica. Rundell fue un intérprete hábil y flexible que dio relieve, sin excesos, a la teatralidad de esta curiosa *Misa*, cuyo celebrante enloquece ante la pérdida de fe de los congregados. Ciertamente, es una *Misa* que lleva el teatro en su música y en su estructura; fue concebida como “pieza de teatro para cantantes, actores y bailarines” y desde su estreno —fue un encargo de Jacqueline Kennedy para inaugurar en 1971 el Kennedy Center de Washington— su identidad, a caballo entre el oratorio escénico, la ópera, el concierto y el musical americano, com-

plica mucho su interpretación: funcionan bien las escenas que están más cerca del musical y Bernstein seduce con inspiradas melodías y ecos mahlerianos, pero también cansa, por repetitivo, a la larga de casi dos horas.

Con oficio y seguridad admirable —y con apenas

dos ensayos—, Rundell llevó a buen puerto la nave. Destacó la labor, con variados recursos y buen instinto teatral, del barítono William Dazeley en el papel de celebrante y del niño Bernat Rosés, nervioso, pero con muy buena preparación musical. Rindieron muy bien, con ductilidad y energía, los efectivos corales (Madrigal, Lieder Càmera, Cor de Teatre y coro infantil Amics de la Unió) y la bien reforzada plantilla de la OBC, a la que se sumaron jóvenes músicos y profesores de la Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).

Javier Pérez Senz